

◉ ASTERO GAIA ◉

Aldaketa Klimatika Negutegi efektua gainean dugu

Azken hilabeteotan, nazioarteko agendan leku nagusia klima aldaketak hartu dit. Zenbaiten arabera, fenomeno horiek arazo larriak sor litezake uztelan, turismoan eta baita gizakien biziraupenean ere, baina hori Europa ez du onartzen. Gauzak horrela, nazioarteko erakunde mundu osoko gobernu eta talde ekologistak presat daude horrokan hasteko. Hala ere, aurteikuspen katastrofiko horiek hainbat herrialde ez dira pentsatzen duenik ere badago. Horien artean, aurteikuspenak nuklearraren aldeko lobbyen aitzakia hasterik ez dira energia mota horren erabilera bultzada berria emateko.

DANIEL UDALAITZ

Fotomuntaketak: Dani Blanco

Esako urtegia (Nafarroa).

MUNDUKO GOBERNU GUZTIAK arduratuta daude klima aldaketak planetan izango dituen ondorioekin. Azken hilabeteotan, gainera, laztu egin dira gai honen inguruko eztabaidak. Alde batetik, planeta gaur egun berotzen den bezala berotuz jarraituz gero hondamendi larria iragartzen dutenak daude eta, bestetik, ohartarazpen eta aurreikuspen horietan ezkutuko beste arrazoia ikusten dituztenak; esate baterako, energia nuklearrari bultzada berria eman nahi izatea.

Klima aldaketaren ondorioei buruzko kezkararen erakusgarri, Europako Batzordeak egin eta joan den urtarrilean jendaurrean jarritako txostenaren edukia bildu dugu. 1990. urteko mailarekin alderatuta, 2020. urterako gutxienez %20 gas kutsagarri gutxiago isurtzea proposatu du Batzordeak.

Orain arte mahai gainean jarritako helburu handizaleena da, Bruselak egindako analisisien emaitzek erakutsitako egoera dramatikoak saihesteko aplikatu nahi dena. Zentzu horretan, txosten horrek adierazten du klima aldaketak eragin suntsizailea izango duela Europako hegoaldean, bereziki uztetan eta turismoan.

Europako Batzordearen agiriarekin batera datozen datu zientifikoez diote NASAREN zenbakien arabera 2005. urtea izan dela orain arte erregistratutako beroena eta historiako 10 urterik beroenak 90eko hamarkadakoak izan zirela.

1990. urteko mailarekin alderatuta, 2020rako gutxienez %20 gas kutsagarri gutxiago isurtzea proposatu du Europako Batzordeak. Helburu handizaleena da

Energia nuklearra

Ez dira gutxi klima aldaketaren teoriaren babesean planetaren uesteko beroketa nolabait konpontzeko energia nuklearraren alde agertu diren erakunde, lobby eta "adituak". Hortxe ditugu adibide gisa CEOE, Foro Nuklearra eta baita Europako Batzordea ere, zenbait proposamenekin. Baina horiei kontra eginez, badira beste jarrera zientifiko batzuk defendatzen dituztenak klima aldaketaren arazoa konpontzeko irtenbidea ez dela energia nuklearra: "Gero eta arriskutsuagoa eta ezegonkorragoa den mundu honetan, klima aldaketaren arazoa konpontzeko fisiozko energia nuklearra planeta osoan orokortu behar dela defendatzea sarkasmo dramatiko da, zientifikoki eutsiezina, eta etikoki nahiz politikoki onartezina". Hala adierazi du José Allendek, Ekonomia Aplikatua EHUKo katedraduna denak, *Klima Aldaketa eta Energia Nuklearra* lanean. Allende ez dago ados Lurraren beroketari aurre egiteko planeta osoa nukleara behar dela pentsatzen duten James Lovelock bezalako zientzialari ospetsuekin. Bere ustez, "klimaren aldaketak zerikusi handia du gure zibilizazioak gaur egun darabilen ekoizpen eta kontsumo ereduarekin, gure baliabideen zentzugabeko agortzearekin, baso-soiltzearekin, energia eta garraio ereduarekin... Hortxe dago arazoaren muina". (Energia nuklearraren eta aldaketa klimatikoaren arteko lotura 108. *Larrunean* aztertu dugu eta www.argia.com-en dago irakurgai).

Eragin izugarriak

Europako Batzordearen Ikerketa Zentroak gauzatutako txostena (*Peseta Ikerketa* delakoa) satelite bidezko irudiei eta datu bilketa zientifiko berriei esker egin ahal izan da. Txostenak erakusten duenez, klima aldaketak hainbat ondorio ekarriko ditu inguruaren arabera. "Klima aldaketaren eraginak ziur asko desberdinak izango dira leku batzuetan eta besteetan".

Europako zenbait eskualdek izugarri sufrituko dute. Europako hegoaldean, adibidez, klima aldaketak laboreen emankortasuna gutxitu du, beroak eragindako heriotzak gehituko ditu eta uda garaiko turismoari ondorio kaltegarriak eragingo dizkio. Honakoak ditugu Batzordearen txostenak iragarritako beste zenbait ondorio: ibaiek gainezka egingo dute, uholde handiak egongo dira, animalia espezieen migrazio masiboak gertatuko dira, eta ekonomian ere kalte handiak izango dira.

"Klima aldaketaren eraginez, mende honetan erabat alda liteke udaz daukagun ideia. Baldintza ezin hobeak dauzkan lekua, orain Mediterraneo inguruan kokatzen dena –hondartza turismoarentzat bereziki–, iparralderantz mugituko da, agian Itsaso Baltikora edo Ipar itsasora", aipatutako agiriaren arabera. Alabaina, txostenak ondoren zehazten du turismoaren exodoa handiagoa edo txikiagoa izatea enpresek edo udatarrak oporrak denboraldiz kanpo, udaberriaren adibidez, antolatzeke daukaten gaitasunaren araberakoa izango dela. Kontuan izan behar da uda Mediterraneoeko kostetan pasatzen duten turisten joan-etorria dela planetako handiena.

Turismo hori urtean 100 milioi pertsona ingurukoa da. Horietatik erdiak Espainiako Estatuko kostetara joaten dira, eta 100.000 milioi euro gastatzen dituzte oporraldian. Aurreikuspenak betetzen badira, begi bistakoa da Mediterraneoeko herrialdeek ondorio ekonomiko kaltegarriak jasan beharko dituztela.

Peseta txostenak iragarpen horiek egiteko oinarritzat hartu du da mende honen bukaera aldera karbono dioxidoaren isurketak biderkatu edota hirukoiztu egingo direla maila preindustrialei dagokienez. Kalkuluen arabera, uztak %22,4 murriztuko dira Europako hegoaldean. Zergatik? Txostenaren erantzuna: planetaren berokuntzaren ondorioz laboreen hazkuntza aldia laburragoa izango delako. Europar kontinentearen iparraldean, ordea, izozteak laburragoak izango direnez, uztak %70 ugartuko dira.

Hildako gehiago

Europako txostenak adierazten duenez, klima aldaketaren ondorioak gizakion biziraupenera ere iritsiko dira. Bero-boladek, gainera, hilkortasuna areagotuko dute hilabete beroetan, eta

Aurreikuspenen arabera, klima aldaketaren ondorioz muturreko fenomeno meteorologikoak ugarituko lirateke. Goiko irudietan, hainbat fotomuntaketa Bilbo, Gasteiz, Iruñea, Donostia eta Biarrizko argazkiekin.

uholdeak edo ekaitzak bezalako muturreko fenomeno meteorologikoekin zerikusia duten istripuak gehitu egingo dira. Bitxia badirudi ere, EBren txostena arazoa kuantifikatzen ausartu da, eta bi egoera erakusten ditu, bata arina eta muturrekoa bestea. Ikerketa horren arabera, hondamendi egoerarik larrienean, hau da, 2071tik aurrera tenperatura urtean hiru gradu igoz gero, EBn urtero 86.000 pertsona gehiago hilko dira. Egoera arinenean, aldiz, planeta 2,2 gradu bakarrik berotzeko neurriak bete eta neurri horiek funtzionatuz gero, hildakoen kopurua 36.000 inguruan ibiliko litzateke.

Ondorioak arintzeko neurriak

Europako Batzordeak zenbait neurri proposatzen ditu CO₂aren isurketen ondorioz gertatzen ari den planetaren berotzea geldiarazteko; esate baterako: energia berriztagarriak sustatzea, kontsumoa gutxitzea eta karbono maila txikiak isurtzea ahalbidetzen duten teknologia berriak bultzatzea. Energia nuklearraren erabilera ere ez du baztertzen. Horren “abantailak” goraiatu ditu eta eztabaida berriz piztu du behintzat.

CO₂ isurketak gutxitzeko politikaren baitan, EBk bi helburu ditu: nazioarte mailari begira, berotegi efektua sorrarazten duten herrialde

ANDONI CANELLADA

Ikuspegi ofizialetik urrun

Zientzialarien artean ere badira klima aldaketaren inguruan ikuspegi ofizialarekin bat ez etorri eta planetaren berokuntzaren ondorioz etorkizunean hondamendiak, uza gutxitzeak eta hilkortasunaren gehikuntza gertatuko direla uste ez dutenak. Horietako

bat da Antón Uriarte (argazkian), geografo eta klimatologia eta paleoklimatologian aditua. Katedraduna bada ere, osasun arazoak direla-eta orain ez dihardu langintza horretan, baina *Historia del clima de la tierra* izeneko ikerketa egin du. Klima aldaketari buruzko web orri bat dauka (www.homepag.mac.com/uriarte), eta blog bat ere bai klima aldaketaren futurologoei erantzuteko (www.antonuriarte.bolgspot.com).

Klima aldaketak Euskal Herrian dituen ondorioei buruz Uriartek dio tenperatura altuak eta ur falta ez dituela aireko CO₂aren gehikuntzak ekarri, baizik eta hilabete hauetan hemen ohi baino sarriago ibili den hego haizeak. Honela tokatu da hemen; beste leku batzuetan iparrekoak joko zuen gehiago. Baina edonola ere, CO₂a ez da erruduna.

Eta gaineratzen du hondamendi klimatikoaren analisi historikoak ez duela berresten klima okerragora doan uste hori. Uholde edo zikloi tropikalen inguruko etengabeko alarmek ez dute frogatzen klima aldaketa gertatzen ari denik. Bere ustez, gezurra da zikloi tropikalen maiztasuna ezohiko aldaketa eragiten ari denik klimaren historian. Zentzu horretan, datu zehatzekin (1990ean Galvestonen izandako zikloia, 1970ean Bangladeshen izandakoa eta 1953an Holandan izan zena aipatzen ditu) argudiatzen du Katrinak eragindako biktimak dezente gutxiago izan zirela, CO₂aren isurketak hutsalak zirenean beste zikloi batzuek Estatu Batuetan eragindako biktimak baino.

Euskal katedradun honentzat, ez da hain kaltegarria Lurra gradu batzuk berotzea. Gainera, esaten du Lurra beti izan dela berdeagoa eta hezeagoa beroago egon izan denean. CO₂ gehiago duen atmosfera emankorragoa da, CO₂a baitago fotosintesiaren oinarrian. Bestalde, eskandalagarria dirudien arren, gehitzen du planeta, sateliteetatik begiratuta, gero eta berdeagoa ikusten dela, zuhaitzak moztuta dauden lekuetan izan ezik. Ez da klima zenbait eskualde basamortu bihurtzen dituen, zuhaitz mozketa baizik; eta ez da klima espezieak akabatzen dituen, ehiza eta arrantza baizik. Bukatzeko, bere ustez errazena eta gehien komeni dena errua CO₂ari botatzea da, horrela errua lausotu eta banatu egiten delako.

Azken urteetako muturreko fenomeno meteorologikoak

Iturria: Euskalmet

Urteak	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Haizete gogorrak	urtarrilak 5	otsailak 1-3 azaroak 13	urtarrilak 20 irailak 19	urriak 18-24	abendua 1-2	urriak 3 urriak 22 - 25 azaroak 24
Uholdeak		abuztuak 24-28	otsailak 4	urtarrilak 24	abendua 29-30	
Bero-boladak	maiatzak 27-30		abuztua			
Itsasaldi gogorrak				apirilak 19	urtarrilak 18-19	

garatuen gas isurketak 2020rako %30 murriztearen alde dago. Gainontzeko herrialde gara-
tuak ere helburu horrekin bat eto-
rri eta konprometitzeko ekimena
da, baina Txina eta India aurka
daude. Hogeita zazpiek osatzen
duten Europarentzat, 2020rako
CO₂aren isurketak gutxienez %20
murriztea da EBren proposamena.

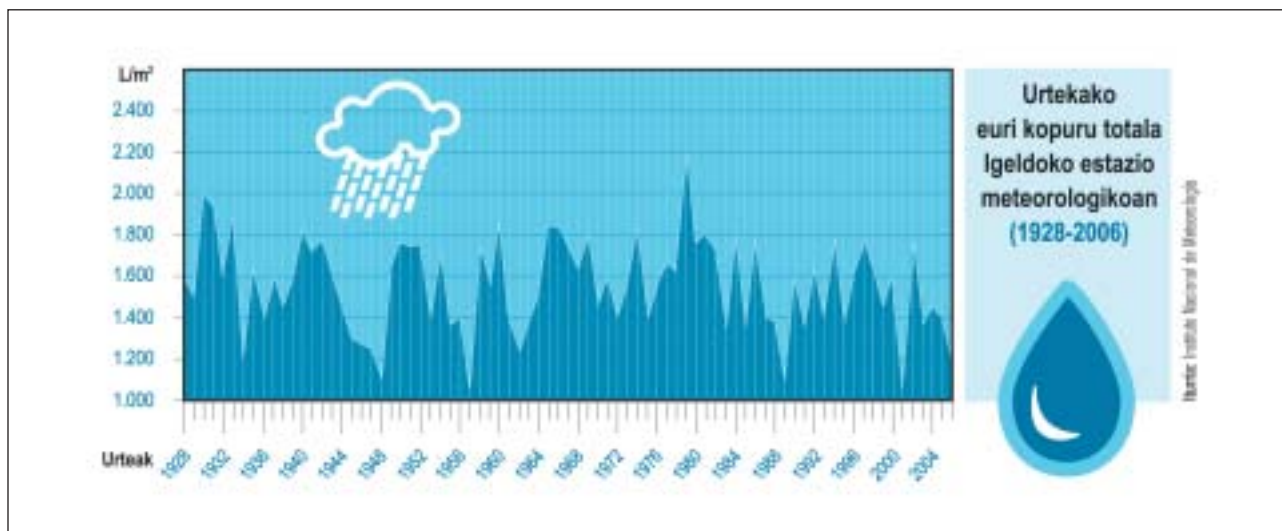
Baina nolako kostu ekonomikoa
dauka klima aldaketaren ondorioak
arintzeko horrelako neurriak har-
tzeak? Neurriz kanpoko kostua izan behar du,
izan ere Europako agiria ez baita ausartzen

**Uztak %22,4 murriztuko dira
Europako hegoaldean,
planetaren berokuntzaren
ondorioz laboreen hazkuntza
aldia laburragoa izango delako**

zehaztasunak ematen. Hala ere, “urtean milaka
milioi euroko” kopurua zenbatesten du XXI.
mendearen bigarren erdirako.
*Financial Times*en datuen arabera,
kopuruak 10.000 milioi euroko-
ak izan litezke egoerarik one-
nean, eta 40.000 milioi eurotik
gorakoak egoerarik muturrene-
koenean.

Gas kutsagarrien isurketen murrizketa eskasa

Nazioarteko talde ekologistak ez daude ados
Europako Batzordearen proposamenarekin,

Premiazko neurriak

Klima aldaketak eragindako kezka politikarien mahaietara ere iritsi da; Espainiako Estatuko Ministroen Kontseiluaren mahairaino hain zuzen ere. Erakunde horrek hartutako neurri eta erabakiek Hego Euskal Herriari eragiten diote. Sortutako kezka dela-eta, Ministroen Kontseiluak urtarrilean baimena eman zuen gas isurketak saihesteko zenbait ekimen aplikatu daitezkeen. Neurriak martxan jarri aurretik, ordea, gertakariak nabariak direla egiaztatu du Espainiako Gobernuak. Hain zuzen, gertakari horiek agerian uzten dituzte gobernu britainiarraren edo NBERen eskariz egin diren txostenek eta baita oraintsu Europako Batzordearen eskariz egindakoek ere. Datuek ere gauza bera nabarmentzen dute: 2006. urtea izan zen Espainiako historiako beroena, eta berotze orokorraren ondorioak toki guztietan antzeman daitezke.

Horregatik guztiagatik, Espainiako Gobernuaren 2007ko lehentasun nagusia, bozeramaileek esandakoaren arabera, klima aldaketaren aurka borrokatzea izango da: "Gobernuak klima aldaketaren aurkako borroka sartu du 2007ko agenda politikoko lehentasunen artean. Lehentasun hori batez ere instituzio arteko lankidetzaren esparruan nabarmenduko da, zehazki estatuaren eta autonomia erkidegoen arteko lankidetzan. Gobernuak bizitzaren eta ingurumenaren kalitatea hobetu nahi du".

Klima aldaketara egokitzeko, estatuko administrazio orokorraren eta autonomia erkidegoen artean koordinatutako programa bat ezartzea erabaki da. Programa horretako hasierako faseak Espainiako Estatuko herritarrentzat eta ekonomiarentzat bereziki garrantzitsuak diren hiru sektore hartuko ditu bere baitan: osasuna, turismoa eta nekazaritza.

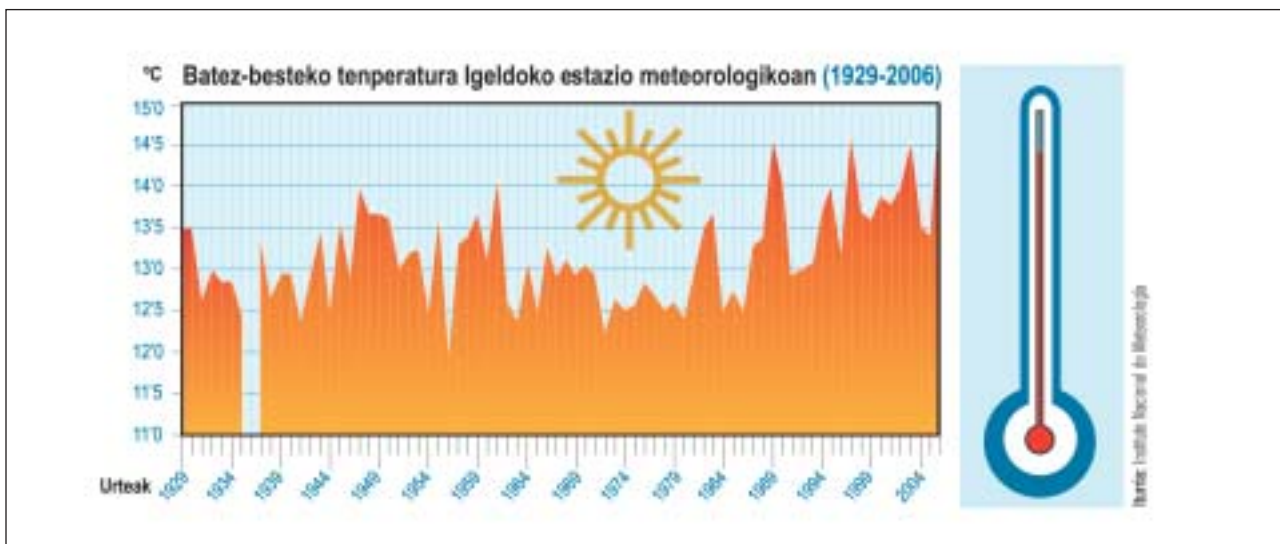
Berotegi efektua sorrarazten duten gasen isurketak dituen ondorioak ahalik eta txikiak izan daitezkeen, Espainiako Estatuak dekretu bat onartu du, eta horrek agindutakoa betetz, eraikin berri guztiek eta 2007tik aurrera birgaitu edo proiektatzen direnek Energia Eraginkortasunaren Ziurtagiria eskuratu beharko dute. Neurri horri esker, eraikinetako erabiltzaile guztiek zehatz-mehatz jakingo dute eraikinetan zenbateko gastu energetikoa daukaten, eta energia eraginkortasunaren nahiz energia aurreztearen aldeko gizarte sentsibilizazioa sortzeko pausoak emango dira. Hemendik aurrera, zazpi hizki eta zazpi koloretako eskala bat egongo da, eta eraikin bakoitzari horren arabera "maila energetikoa" emango zaio. Eraikin eraginkorrenak A motakoak izango dira eta eraginkortasun txikiena daukatenak, berriz, G motakoak. Eskalako balorazioa egiteko, eraikinaren berogailu, hozte, ur bero sanitario eta argiztapen sistemen kontsumoek zenbat CO₂ isurtzen duten hartuko da kontuan.

Gainera, Espainiako Gobernuak Airearen Kalitatea eta Atmosfera Babesteko Lege Proiektua Diputatuen Kontseilura eramatea erabaki du eta, hortaz, autonomia erkidegoak eta hiriak behartuta egongo dira airearen gutxieneko kalitatea bermatzeko neurriak hartzera. Aurreikuspenak betetzen badira, ezarritako mugak gainditzen direnean jarduera kutsatzaileak —adibidez ibilgailuen trafikoa— bertan behera utzi ahal izango dira. Legeak zigor sistema bat ere izango du. Zigorrak, esate baterako, bi milioi eurora arteko isunak eta baimendutakoa baino gehiago kutsatzen duten instalazioak ixtea izango dira.

haintzat ez baita nahikoa 2020rako gas isurketak %20 murriztea. Greenpeace eta World Wildlife Found/Adena (WWF) nazioarteko mugimenduak berehala agertu dira Europako Batzordeak proposatutako zenbaki eta helburuen aurka. Kutsagarriak diren edo berotegi efektua sorrarazten duten gasen isurketa 2020rako %20 murriztea neurri eskasa iruditzen zaie. Isurketak ehuneko hori gutxitzea

Egoerarik larrienean, 2071tik aurrera temperatura urtean 3 gradu igoz gero, EBn urtero 86.000 pertsona gehiago hilko dira, eta egoera arinenean, 2,2 gradu igoz gero, 36.000

“oso txiki eta xumetzat” jotzen dute, eta murrizketak %30ekoak izan daitezela eskatu dute. Greenpeace-arentzat, Europar Batasunak “bere planteamenduekin traizio egiten die EBko etorkizuneko belaunaldietako herritarrei, eta klima aldaketaren aurrean erakutsi dugun ahuleziaren ondarea utziko diegu gure ondorengoei”. WWF-k “epel-tzat” jo ditu proposatutako neurri energetikoak.

Ezker-eskuin: jendea Kontxako hondartzan, neguan; harrotutako itsasoak eragindako kalteak Donostian; eta uholdea Abetxukon (Araba), Zadorra ibaiak gainezka egin ostean.

EAErako plana

Halaber, EAEko agintariak ere konturatu dira klima aldaketak ondorioak dituela gure lurraldean, eta horri aurre egiteko plana egiten ari dira. Maiatza alderako prest eduki nahi dute zirriborroa. Ingurumen eta Lurralde Antolamendu Sailak duela urtebete Klima Aldaketaren Euskal Bulegoa sortu zuen. Ihobe-ko zuzendaritzaz ere arduratzen den Xabier Caño da koordinatzailea, eta bulego berri hau da klima aldaketari aurre egiteko Eusko Jaurlaritzaren politikak koordina-

Financial Timesen arabera, klima aldaketaren ondorioak arintzeko neurrien kostu ekonomikoa 10.000 milioi eurokoa izan liteke egoerarik onenean

tzen ari dena. Dagoeneko egin dute egoeraren diagnostikoa. Bigarren fasea, berotegi efektua sorrarazten duten gas isurketen 2012ra arteko eszenatokia prestatzea izango da, isurketa horiek baitira klima aldaketaren eragile nagusiak. Hirugarren fasean, berriz, klima aldaketaren ondorioz kaltetutako sektore bakoitzeko helburuak eta neurriak identifikatuko dira. Laugarren fasea 2007-2012 epean plana martxan jartzea izango da. Pil-pilean dagoen eztabaidak luze jarraituko duela argi dago beraz. ■

Jaso astero ARGIA etxean ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☀

Abantaila ugari izateaz gain, Harpidedunen Guneko kide ere izango zara

Izen deiturak: .....
 Helbidea: ..... Posta kodea: ..... Herria: .....
 Herraldea: ..... Jaioteguna: .....
 N.A./I.F.K.: ..... Tel./Faxa: ..... e-posta: .....
 Ordainketa mota: Bankuz
 Taloiez
 Transferentziaz KOMUNIKAZIO BIZIAGOA S.A.L.ren kontura (ARGIA): 3035 0036 14 0360048647
 Bankuz ordaintzekoek betetzeko soilik

Banku edo aurrezki kutxa: .....
 Titularra: ..... N.A./I.F.K.: .....
 Titularraren helbidea: ..... Titularraren telefona: .....
 Entitatea: _____ Sukurtsala: _____ K.D.: _____ Kontu zenbakia: _____
 Data: ..... Sinadura: .....

Harpidetza-orri hau zure datuekin bete eta helbide honetara bidali: 142 P.K. / 20160 Lasarte-Oria -Gipuzkoa-

Aukeratu ongi etorri oparia

"Ardibidez" mahai-jolasa
 "888 txiste" liburua
 "Mokogorri" puzzleak
 %25eko beherapena ikasle bazara

Urtebeteko harpidetza:
 2007ko prezioak

130 € Hego Euskal Herrian
160 € Ipar Euskal Herrian

ARGIA

Xabier Caño, Klima Aldaketaren Euskal Bulegoko koordinatzailea

«Gobernuetan ez ginen kontziente aldaketa klimatikoak ekar zitzakeen ondorioez»

URKO APAOLAZA

Argazkia: Dani Blanco

Aspalditik dago kezka aldaketa klimatikoagatik. Orduan zergatik ez du lehenago sortu Eusko Jaurlaritzak bulego hau? Eusko Jaurlaritzan eta estatu mailako beste gobernuetan ez ginen kontziente aldaketa klimatikoak ekar zitzakeen ondorioez. Hala ere, ondorio horien kontrako politikak aspaldi jarri genituen martxan eta hori izan da bulegoa eratzearen arrazoa, bulegoaren zeregin da politika horiek koordinatzea.

Hainbaten ustez aldaketa klimatikoaren gaia energia nuklearraren inguruko eztabaida berpizteko erabiltzen ari dira...

Ezin daiteke saldu energia nuklearra aldaketa klimatikoaren soluzio bezala. Energia nuklearra baztertu behar dugu, baina ez aldaketa klimatikoagatik, baizik eta energia nuklearrak berak dakartzan arazoengatik.

Aldaketa klimatikoari aurre egiteko plana egiten ari zarete eta besteak beste neurriak hartuko dituzue etxetik sortzen ditugun CO₂ isurketak murriztu eta kontsumo ohiturak aldatzeko. Baina industriari nola eragingo dio planak?

Plana azaroan martxan jartzea pentsatzen dugu. Bakoitzak bere erantzukizuna du. Kontuan izan behar da industriak %28 murriztu dituela bere isurketak, horrek esan nahi du zerbait egin dutela. Administrazioetik lan egin dezakegu, dirua jarri eta plangintzak landu, baina azkenean aldaketa klimatikoaz hitz egiten dugunean gizarte garapen modu bati buruz ari gara eta hiritarrak bere pentsamoldea ez badu aldatzen, ez dugu ezer egingo. Ez da industriaren konpromisoa bakarrik behar, edo hiritarrena, edo administrazioarena... Guztion konpromisoa behar da.

Baina planak neurri berezirik hartuko du industriari dagokionez?

Aldaketa klimatikoaren aurrean neurri gehien

hartu dituen industria izan da. Europako arau gehienek industriari bakarrik eragin diote eta urtero beraien CO₂ isurketak murrizteko esfortzua egin behar dute eta horretan jarraitu behar lukete.

CO₂ gehien isurtzen dutenak zentral termikoak dira eta Eusko Jaurlaritzak askotan hitz egin du horiek ixteko beharraz. Nola egin hori?

Guk ez dugu eskumenik, zentral termiko hauei baimena ematen diena Estatuko administrazioa baita. Guretzako aldaketa klimatikoari aurre egiteko zentral termikoak murriztea guztiz beharrezkoa da. Ziklo konbinatuko zentralak martxan jartzen baditugu, horrek esan nahi du energia nahiko produzituko dugula eta beste zentralak ez direla beharrezkoak izango...

Harremanetan zaudete Madrilekin?

Noski, baina azkenean Madrilgo Ministerioak bere plangintza du Estatu mailan eta oraindik ez du esan noiz itxiko dituen zentral horiek. Harremanetan bagaude, baina oraindik ez dugu galdera horri buruzko erantzunik.

Zuhaitzak aldatu dituzue Nairobiri konpentsazio bezala. Zilegi ote da "karbono merkatu" horretan sartzea?

Merkatu horretan guk ere ez dugu kompetentziarik. Hala ere, aldaketa klimatikoak efektu globala du eta merkatu honen ideia da Brasilen sortzen dituzun isurketak hemen duguna ditzakezula, adibidez. Lortu behar duguna da hemengo enpresak munduko beste lekuetara joan daitezela berrikuntza teknologikoen bidetik murriztapenak lortzeko isurketa horietan. ■

<http://www.argia.com/argia-astekaria>
helbidean, elkarrizketaren bidea ikusgai.